

CUMHURİYET SENATOSU

492 Sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifinin Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları. (M. Meclisi : 2/111; C. Senatosu : 2/158)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 339)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterlik
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 823*

27 . 4 . 1979

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 26 . 4 . 1979 tarihli 84 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü Maddesinin Değiştirilmesine dair Kanun Teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu teklif 19 . 12 . 1977 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 26 . 4 . 1979 tarihli 84 ncü Birleşiminde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 339)

7 . 11 . 1978

Millet Meclisi Başkanlığına

17 . 7 . 1964 tarih ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi 12 . 10 . 1977 tarihinde Yüksek Başkanlığınıza verilmiş ve Bütçe Plan Komisyonuna havale olunmuş idi.

Bir yıldan beri komisyonda bulunan teklifimiz gündeme alınmamıştır.

Teklif; Adalet cihazımızda çetin şartlar altında hizmet görmekte bulunan hâkim ve savcılarımızla, adli tabip ve memurların keşif ve sair maksatlarla görev yerlerinden uzaklaşmaları halinde almaları gereken yol tazminatlarının, günün şartlarına göre ayarlanmasını ağılamaktadır.

İçtüzüğün 38 ncü maddesi gereğince teklifimizin gündeme alınması hususunun Umumi Heyete arzına müsaadelerini dilerim.

*Rize Milletvekili
İzzet Akçal*

Not : İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca gündeme alınması, Genel Kurulun 11 . 4 . 1979 tarihli 77 ncü Birleşiminde kabul edilmiştir.

Millet Meclisi Başkanlığına

17 . 7 . 1964 tarih ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü maddesinin tadili hakkında hazırlanan Kanun teklifi ve gerekçesi birlikte sunulmuştur.

Gereğinin ifasına müsaadelerini arz ederim.

*Rize Milletvekili
İzzet Akçal*

GEREKÇE

17 . 7 . 1964 tarih ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü maddesi gereğince, tebliğden başka bir işlem yapmak için makamından uzaklaşmaya mecbur olan hâkim, C. Savcısı, icra - iflas memuru, adli tabip, adliye başkâtibi, kâtip, mübaşir ve müstahdemlere yol tazminatı verilmektedir.

Kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren 13 yıldan fazla bir süre geçmiş, ve fiyat konjonktüründe vukubulan yükselme nedeniyle paranın iştirâ gücünde büyük değer kaybı meydana gelmiş bulunmasına rağmen, 34 ncü madde ile tespit edilmiş olan yol tazminatı miktarı yükseltilmemiş ve günün değer ölçülerine göre onur kırıcı düzeyde kalmıştır.

Hâkim, C. Savcısı, icra - iflas memuru, adli tabip, adliye başkâtibi, kâtip, mübaşir ve müstahdemlerin tebliğden başka bir işlem için makamlarından uzaklaşmaları halinde, günün ekonomik şartlarına uygun olarak alacakları tazminat miktarının yükseltilmesi, sıfat ve ifa ettiği görevin onuruna yaraşır miktara yükseltilmesi gerekir.

Bu maksatla 3 maddeden ibaret kanun teklifi hazırlanmıştır.

Madde 1. — 492 sayılı Kanunun 34 ncü maddesinin değiştirilmesi halinde hâkim, C. Savcısı, icra - iflas memuru, adli tabip, adliye başkâtibi, kâtip, mübaşir ve müstahdemlerin yol giderlerinden başka alacakları yol tazminatını tespit etmektedir.

Madde 2. - 3. — Meriyet tarihini ve yürütme organını tayin etmektedir.

CUMHURİYET SENATOSU GENEL SEKRETERLİĞİ

Kanunlar Müdürlüğü

30 . 4 . 1979

TASARI VEYA TEKLİFİN

Sıra Sayısı
M. M. C. S.

Ö Z E T İ

339 934 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi.
MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 3 aydan fazla.
CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 3 ay.
SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 27 . 7 . 1979.

TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

1. Anayasa ve Adalet Kom. 15 gün.
2. Bütçe ve Plan Kom. 15 gün.

Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/158
Karar No. : 71

10 . 5 . 1979

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisi Genel Kurulunun 26 Nisan 1979 tarihli 84 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi, Millet Meclisi Başkanlığının 27 Nisan 1979 tarihli ve 823 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca da 30 Nisan 1979 tarihinde Komisyonumuza gönderilmiştir.

Komisyonumuz; anılan teklifi, 10 Mayıs 1979 tarihli toplantısında, Adalet Bakanlığı Kanunlar - Planlama, Araştırma Genel Müdürü Kemalettin Alikâşifoğlu ve Başmüşavir Hakkı Yaşar da hazır olduğu halde görüşmüştür.

1. Harçlar Kanununun tazminatla ilgili hükümlerle i, hiçbir zaman adalet mensuplarının ifa ettikleri görevlerinin ağırlığını karşılayamamıştır. Yargı mensupları, her zaman sorumluluk duygusu ile fedakâr davranışları sonucu görevlerini yerine getirmişlerdir.

Tebliğden başka bir işlem yapmak için, makamlarından uzaklaşma durumunda kalan yargı mensuplarına tazminat verilmesi ile ilgili 12 Muharrem 1304 ve 29 Eylül 1302 tarihli Kanun ile zeyil ve tadilleri ve keza 2503 sayılı Kanunla ilga edilmiş ve bu Kanun hükümleri 1 Ağustos 1934 tarihine kadar yürürlükte kalmıştır.

2503 sayılı Adliye Harç Tarifesi Kanunu ise 1 Ağustos 1934 tarihinden 31 Ocak 1951 tarihine kadar yürürlükte kalmıştır. Bu Kanunun 98 nci maddesine göre, Hâkim ve Cumhuriyet Savcısına her saat ve kusura için 50 kuruş yol tazminatı verilmesi ve bu miktarın bir gün için 200 kuruşu geçmemesi kabul edilmiştir.

2503 sayılı Kanunun ilgili maddesi 5704 sayılı Kanunla değiştirilmiş, beher gün için 5 lira keşif ücreti benimsenmiştir.

Daha sonra 5887 sayılı Kanunla bir günlük keşif ücreti 10 lira ile sınırlandırılmıştır.

4 Temmuz 1956 tarihinde 6765 sayılı Kanun ve son olarak 1 Kasım 1964 tarihli ve 492 sayılı Kanunla bu konuda yeni düzenlemeler getirilmiştir.

Halen yürürlükte bulunan 492 sayılı Kanunun 34 ncü maddesi ile,

- a) Hâkimler, Cumhuriyet Savcıları, icra iflas memurları ve adli tabiplere;
- aa) Belediye hudutları içinde beher iş için 10 lira, iş birden fazla ise en çok 50 lira,
- bb) Belediye hudutları dışında beher iş için 15 lira, iş birden fazla ise en çok 75 lira,
- b) Yukarıdaki miktarların :
 - aa) Başkâtip ve kâtiplere 2/3'ü,
 - bb) Mübaşir ve müstahdemlere 1/2'si ödenmektedir.

2) Teklif ise, keşif ücretlerini her yıl bütçe kanunları ile kabul edilen yurt içi geçici görev yolluklarına uygun bir şekilde düzenlemektedir.

Söyle ki, daireden uzaklaştırmayı gerektiren iş, mahkemenin bulunduğu belediye sınırları içinde ise her iş için birinci derece devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğunun 1/2'si,

Daireden uzaklaşmayı gerektiren iş, mahkemenin bulunduğu belediye sınırları dışında ise, her iş için, birinci derece devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğunun 2/3'ünün ödenmesi benimsenmiş, adliye başkâtipleri ile başkâtip yardımcılığı ve zabıt kâtiplerine bu miktarın 2/3'ü mübaşirlere ve hizmetlilere ise 1/2'sinin ödenmesi eskiden olduğu gibi benimsenmiştir.

Bundan başka keşiflerde dosya tahdidi de kaldırılmış ve ne miktar keşif yapılırsa yapılsın ona göre keşif ücreti alınması uygun görülmüştür.

Komisyonumuz, bu şekli ile teklifin yasalaşmasının büyük faydalar sağlayacağı düşüncesi ile, teklifi oy-birliği ile kabul etmiştir.

İşbu Raporumuz, Genel Kurulun olurlarına arz edilmek üzere, Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Tokat <i>Zihni Betil</i>	Sözcü Manisa <i>M. Fahri Dayı</i>	Kâtip Samsun <i>Şaban Demirdağ</i>
Bursa <i>Şeref Kayalar</i>	Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>Safa Reisoğlu</i>	Çankırı <i>Gürhan Titrek</i>
Hatay Mustafa Deliveli Toplantıda bulunamadı.	İstanbul Ali Oğuz Toplantıda bulunamadı.	İzmir <i>Kâmran Erkmenoğlu</i>
Niğde Ergun Özkan Toplantıda bulunamadı.	Sivas <i>Muhittin Taylan</i>	Tabii Üye Mucip Ataklı Toplantıda bulunamadı.
Tabii Üye Ahmet Yıldız Toplantıda bulunamadı.	Tekirdağ Hayri Mumcuoğlu Toplantıda bulunamadı.	Uşak Ahmet Tahtakılıç Toplantıda bulunamadı.

Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu

Esas No. : 2/158

Karar No. : 38

Sıra No. : 149

1 . 6 . 1979

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisi Genel Kurulunun 26 Nisan 1979 tarihli 84 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi, Millet Meclisi Başkanlığının 27 Nisan 1979 tarihli ve 823 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmiştir. Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca da 24 Mayıs 1979 tarihinde Komisyonumuza gönderilen Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 30 Mayıs 1979 tarihli toplantısında Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcileri de hazır bulunduğu halde görüşüldü.

17 . 7 . 1964 tarih ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü maddesi gereğince, tebliğden başka bir işlem yapmak için makamından uzaklaşmaya mecbur olan hâkim, Cumhuriyet Savcısı, icra - iflas memuru, adli tabip, adliye başkâtibi, kâtip, mübaşir ve müstahdemlere yol tazminatı verilmektedir.

Bu nedenle teklif; adalet cihazımızda çetin şartlar altında hizmet görmekte bulunan yukarıda bahsedilen personelin keşif ve sair maksatlarla görev yerlerinden uzaklaşmaları halinde almaları gereken yol tazminatlarının, günün şartlarına göre ayarlamasını sağlamaktır.

Getirilen bu yeniliği olumlu bulan Komisyonumuz, teklifin tümünü benimsemiş ve maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Millet Meclisi metninin 1, 2, 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuz teklifin bir an önce yasalaşmasında yarar gördüğünden Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun olurlarına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Trabzon <i>Hasan Güven</i>	Başkanvekili Zonguldak <i>Ahmet Demir Yüce</i>	Sözcü Balıkesir <i>Nejat Sarlıcalı</i>
Kâtip Niğde <i>Abdullah Emre İleri</i>	Üye Afyonkarahisar Kâzım Karaağaçlıoğlu Toplantıda bulunamadı.	Üye Ankara Yiğit Köker Toplantıda bulunamadı.
Üye Aydın İskender Cenap Ege Toplantıda bulunamadı.	Üye İzmir <i>Nurhan Artemiz</i>	Üye Cumhurbaşkanınca S. Ü. Zeyyat Baykara Toplantıda bulunamadı.
Üye Erzincan <i>Niyazi Ünsal</i>	Üye Kars <i>Muzaffer Şamiloğlu</i>	Üye Konya <i>Mukbil Abay</i>
Üye Ordu <i>İdris Gürsoy</i>	Üye Samsun Bahri Cömert Toplantıda bulunamadı.	Üye Tabii Üye <i>Suphi Karaman</i>

RİZE MİLLETVEKİLİ İZZET AKÇAL'IN TEKLİFİ

492 Sayılı Kanununun 34 ncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 492 sayılı Kanununun 34 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 34. — Tebliğden başka bir işlem yapmak için makamından uzaklaşmaya mecbur olan hâkimler, Cumhuriyet Savcıları ve icra iflas memurları ile icra memur ve muavinlerine, adli tabiplere, adliye başkâtipleri ile başkâtip muavinlerine, kâtiplere, mübaşir ve müstahdemlere yol giderlerinden başka aşağıdaki miktarda yol tazminatı verilir.

1. Daireden uzaklaşmayı gerektiren iş, mahkemenin bulunduğu belediye hudutları dahilinde ise, beher iş için 30 TL.

2. Daireden uzaklaşmayı gerektiren iş, mahkemenin bulunduğu belediye hudutları haricinde ise beher iş için 40 TL.

3. Daireden uzaklaşmayı gerektiren işlerin bir kısmı mahkemenin bulunduğu belediye hudutları içinde, bir kısmı haricinde ise, belediye hudutları içinde olan beher iş için 30 TL. belediye hudutları dışında olan her iş için 40 TL.

Ancak, bu miktarlar bir günde birinci bentteki işler için 90 lirayı, ikinci bentteki işler için 110 lirayı geçemez.

Daireden uzaklaşmayı gerektiren birden ziyade iş olursa mümkün oldukça işler aynı günde yapılır. Bir iş için bir günde tamamlanması mümkün olmadığı takdirde her gün için bir iş üzerinden ve yukarıdaki bentler gereğince tazminat verilir.

Görülen işler birden ziyade ise, yol gideri mesafe ile yol tazminatı ise, yukarıdaki bentler esasları ile orantılı şekilde taksim olunur. Adliye başkâtipleri ile başkâtip muavinleri ve kâtipler için bu miktarın 2/3, mübaşir ve müstahdemler için 1/2 ödenir.

Yol giderleri ile tazminat ilgili kişiler tarafından işin ifasından evvel, emaneten makbuz mukabilinde vezneye yatırılarak buna mahsus bir deftere kayıtlıdır. Keşfi ve işlemi müteakip yapılan sarfiyat bir tutanakla tevsik olunarak bakiyesi ilgili kişiye geri verilir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

492 Sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 492 sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 34. — Tebliğden başka bir işlem yapmak için makamından uzaklaşma durumunda olan hâkimler, Cumhuriyet Savcıları ve icra, iflas memurları ile yardımcılara, adli tabiplere, adliye başkâtipleri ile başkâtip yardımcılara, kâtiplere, mübaşirlere ve hizmetlilere yol giderlerinden başka aşağıdaki miktarda yol tazminatı verilir.

1. Daireden uzaklaşmayı gerektiren iş, mahkemenin bulunduğu belediye sınırları içinde ise, her iş için, 1 nci derece Devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğunun 1/2'si,

2. Daireden uzaklaşmayı gerektiren iş, mahkemenin bulunduğu belediye sınırları dışında ise, her iş için, 1 nci derece Devlet memurunun aldığı geçici görev yolluğunun 2/3'ü,

3. Daireden uzaklaşmayı gerektiren işlerin bir kısmı mahkemenin bulunduğu belediye sınırları içinde, bir kısmı dışında ise, belediye sınırları içinde olan her iş için, 1 nci bent hükmü, belediye sınırları dışında olan her iş için, 2 nci bent hükmü uygulanır.

Daireden uzaklaşmayı gerektiren birden fazla iş olursa, mümkün oldukça işler aynı günde yapılır. İş bir günde tamamlanamadığı takdirde her gün için bir iş üzerinden ve yukarıdaki bentler gereğince tazminat verilir.

Görülen işler birden fazla ise, ilgililerden alınacak yol giderleri uzaklık ile, yol tazminatı ise yukarıdaki bentler esasları ile orantılı şekilde bölünerek hesaplanır. Adliye başkâtipleri ile başkâtip yardımcılara ve kâtipler için bu miktarın 2/3'ü, mübaşirler ve hizmetliler için 1/2'si ödenir.

Yol giderleri ile tazminat, ilgili kişiler tarafından işin yapılmasından önce, emaneten makbuz mukabilinde vezneye yatırılarak bununla ilgili deftere işlenip keşif ve işlem sonunda yapılan harcama bir tutanakla belgelenecek kalanı ilgili kişiye geri verilir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

*492 Sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü Maddesinin
Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

*492 Sayılı Harçlar Kanununun 34 ncü Maddesinin
Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

